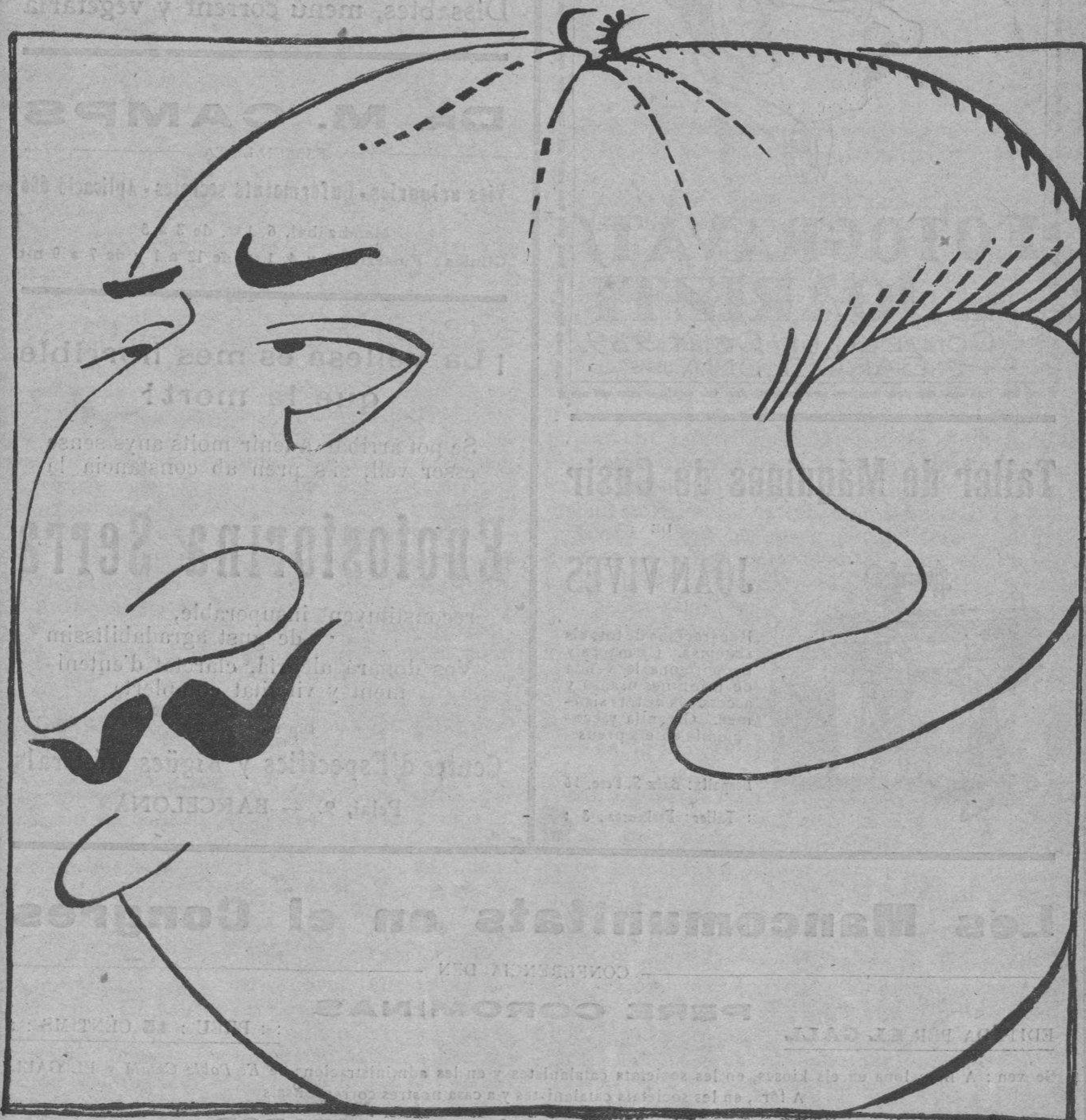

EL GATIBO

SANCHEZ, GOBERNADOR

Fruita del temps: carabassa.

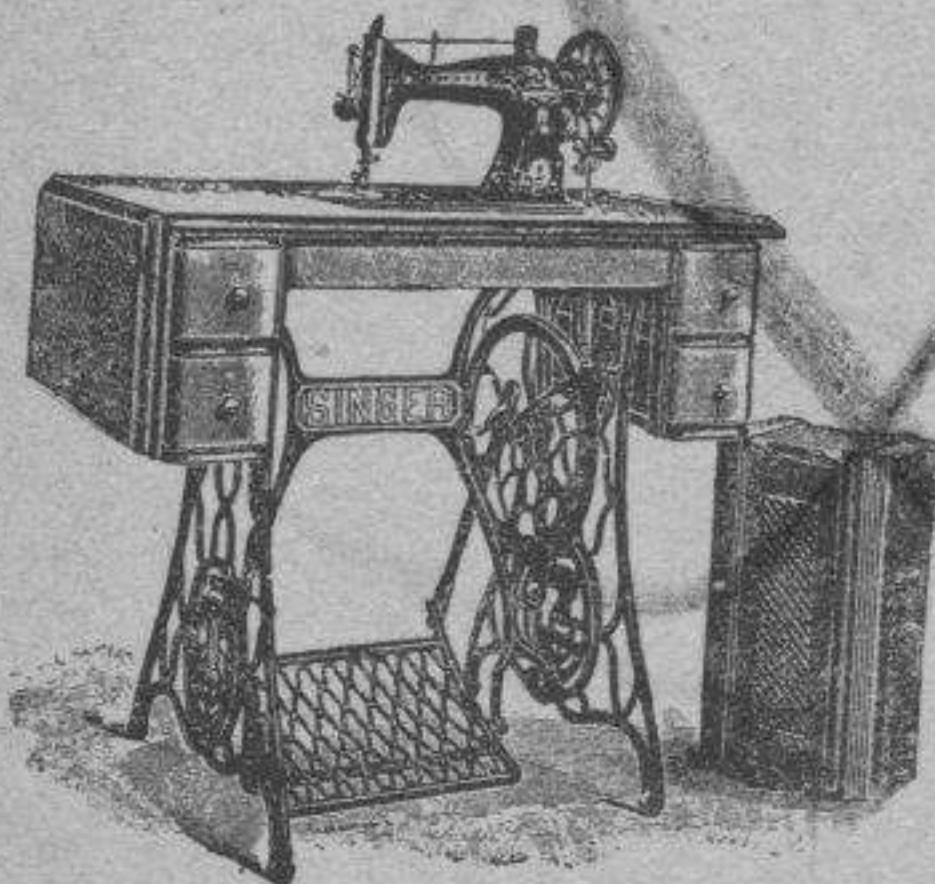
FOTOGRAVATS A. JOARIZTI

CONSELL DE CENT 289.
BARCELONA

Taller de Màquines de Cusir

DE

JOAN VIVES

Reparacions de tots els sistemes. Compra y proporciona la venda de màquines usades y accessoris de tots sistemes. Garantia y economia en els preus

Despatx: Baix S. Pere, 16

: Taller: Freixures, 8 :

MUNDIAL PALACE

Concerts Santos tots els dies

Coberts desde pessetes 3'50
Els divendres, bouillabaise

Dissabtes, menú corrent y vegetarià

DR. M. CAMPS

ESPECIALISTA

Vies urinaries - Enfermetats secretes - Aplicació 606

Mendizábal, 6, 1.er, de 3 a 5

Clínica: Fustería, 2 y 4, 1.er, de 12 a 1 y de 7 a 9 nit

La vellesa es mes horrible
que la mort!

Se pot arribar a tenir molts anys sense
esser vell, si's pren ab constancia la

Enofosforina Serra

reconstituyent insuperable,
de gust agradabilíssim

Vos donará alegría, claretat d'enteni-
ment y vitalitat completa

Dipòsit general

Centre d'Específics y Aigües minerals

Pelai, 9. — BARCELONA

Les Mancomunitats en el Congrés

CONFERENCIA DEN

PERE COROMINAS

EDITADA PER EL GALL

:: PREU : 15 CÉNTIMS ::

Se ven : A Barcelona en els kioscs, en les societats catalanistes y en les administracions de *El Poble Català* y EL GALL.
A fora, en les societats catalanistes y a casa nostres corresponsals

LES DEMANDES A L'ADMINISTRADOR

El miting nacionalista del diumenge passat

URSUM!

Ja torna altra vegada, la gent catalanista a omplir els teatres y a invadir les Rambles. Y altra, vegada també, els qui en nom del centre's governen, perdent els estreps, se llensen contra'ls ciutadans que victoregen la Patria.

¡Sembla que siguem en els bons temps! ¡Ara va be!

Donava bó veurer aquella munió d'entusiastes patriotes, congregats a la Sala Imperi, donant una forta mostra de la voluntat del nostre poble, que no deixarà arrebastarse l'única engruna de llibertat administrativa que am tants treballs havia aconseguit se li concedís!

Veusaquí la significació de l'acte de diumenge: La voluntat catalana posada en marxa, sense escoltarse als de la « pau, pau y sempre pau », que per una combinació política que an ells els convingui, abandonarien cent cops la causa de Catalunya. Y hi eren tots els homes de voluntat en el miting de la Sala Imperi. Els uns presents, el altres, per adhesió. Dels que son catalanistes no n'hi mancava ni un. Dels altres, dels que se'n diuen a estones, no n'hi havia cap.

Millor que no hi fossin. Les seves veus de cantors de Capella Sixtina, haurien desentonat, en el chor unànim dels patriotes entusiastes. En Gubern, en Folguera, en Rodés, en Martí y Julià y en Corominas, certament no poden anar units amb els que en la política local representen una regressió a l'inmoralitat administrativa, y en la política general de l'Estat, se sumen als partits generals, abandonant la seva fe catalanista.

La presencia de determinats elements, hauria portat un descoratjament a la multitud, que després no hauria sentit ansies d'omplir l'espai ab les notes de *Els Segadors*.

Per Catalunya, predicant la bona nova d'un al·lissament, si es que se'ns vol enganyar en lo de les Mancomunitats, sols poden anarhi, els catalanistes que no han sentit mai pampellugar la seva fe patriòtica, els que si'ns « hem tret el barret davant de l'home que volia donar satisfacció a aspiracions administratives de Catalunya, no varem plegar mai, ni davant d'ell, ni davant de ningú, la nostra bandera ».

Y per això avui, quan aquets catalanistes se congreguen, y junts, perteneixin al camp que's vulgui, parlen al poble, la multitud catalanista, la que està disposada a tots els sacrificis per la patria, els segueix y'ls fa escorta d'honor, per creure que ells sols son els homes que poden conduir-la a la victòria.

Els *altres*, s'han de reunir en un quarto y arca, han de limitar les invitacions, y la veu avans enèrgica, s'ha d'apagar arran de gola, pera que desde'l carrer no se senti, que no fos cas que'ls elements caciquistes, aliats inseparables, se queixessin després de *tanta estridència*.

Quan els esbirros den Sánchez Anido, carregaven sobre la multitud no respectant ni dones ni criatures, hi hagué una veu que cridà: — ¿Qui es governador, en Prat o en Sánchez? Tal es el comportament dels neòfits imperialistes, qu'han portat el convenciment a les masses catalanistes de que val més ésser governat per un d'*allende* que no pas per un prohò del carrer de la Cucurulla.

Avans, quan les posicions polítiques s'havien de conquerir, tot era lícit contra'l centre, fins l'anar al consolat extranger, pera ferse súbdit de l'Estat veí, y fins l'incitar a l'atentat personal, en la persona den García Victori. Avui, conquerides les posicions, tot es lícit contra'ls catalanistes: la burla, la delació y fins, molts cops l'atropellament material si'ls altres dexessin atropellarse.

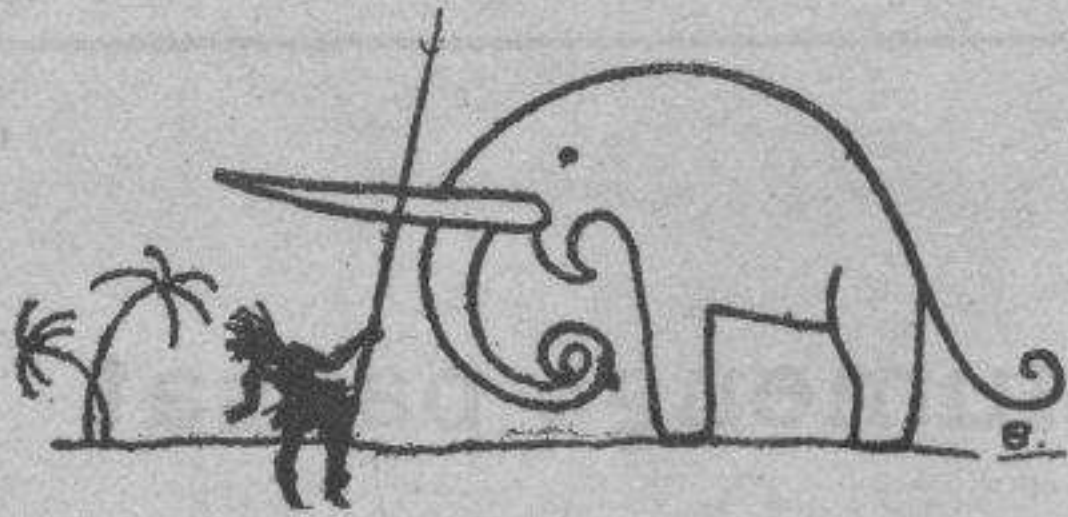
Ja ho deiem la setmana passada. Protestar, sí; però sapiguem qui son els qui hem de fer la protesta. Perque no es lícit que'ls que fins ara han posat *sordina* a ses manifestacions polítiques y patriòtiques vinguin a axecar la veu isada quan se tracta d'un senzill plet administratiu. Y ni aquet pudor han tingut. Ni ara protesten.

El primer dia títols a tota la plana, descobriment de la caixa dels trons, paraules fortes y groixudes. Algun redactor inexpert que va deixarse dur pels entusiasmes d'altres temps. L'ensendemà, la *serenitat*, la *ponderació*, el *sentit pràctic*, l'*ull polític* den Prat y Sarrà, ordenant màquina enrera. ¡Pobres classes conservadores, que ja's veien am l'arma al coll, contra'l Comte de Romanones!

Mes, ¡tan se val! La campanya en pro de les mancomunitats ja està comensada. A fer-la hi som tots els catalanistes, y únicament els catalanistes.

Val més anar sols que mal acompanyats. ¡Segons qui vingués am nosaltres encara's podrien pensar a Madrid que això de les Mancomunitats es cosa den Foronda y'ls seus tramvies, o bé den Serra y Solé y les seves escombraries!

Incomensurable!

FINS que hem conegut al tinent d'arcalde D. Joan Esteva Marata, no hem tingut un concepte exacte de l'incomensurabilitat.

Ara podem dir que'ns donem ben bé compte de que cosa es aixó.

Figúrinse, sino.

Anava aquet dia el Sr. Esteva montat en un democràtic tranvia. Passava rambla avall, dret a la plataforma posterior. De sopte fa senyes al conductor pera que pari. El tranvia para. Desafortadament crida a un urbà que hi havia parat al mitj de la Rambla. S'hi acostava l'urbà.

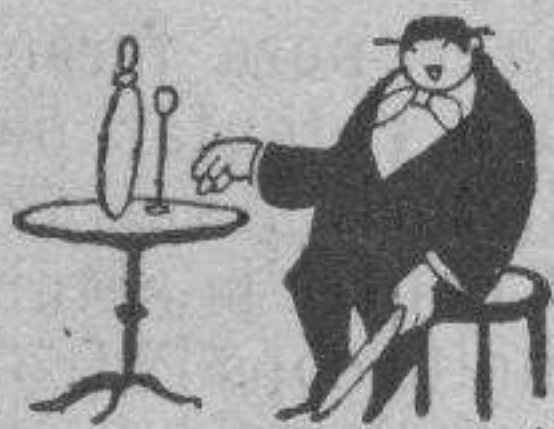
El Sr. Esteva: — Te noi; porta aquesta carta allí ont va dirigida.

L'urbà: — Molt bé diu, Sr. Esteva...

El Sr. Esteva, al conductor: — Pot continuar el tranvia.

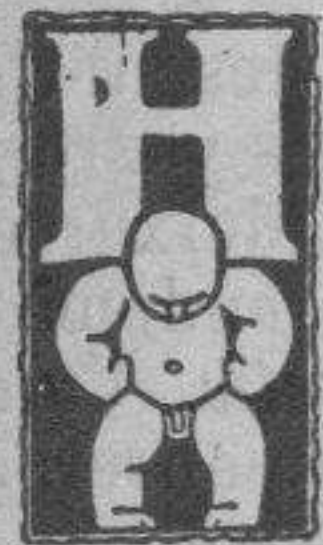
Y'l tranvia continuà.

— Incomensurable!

A través dels Cines barcelonins

El Diorama

HEUSAQUI en plena plassa del Bonsuccés — d'aquesta plassa que te una iglesia, una caserna y un gran magatzém—un «cine» modestet. En un principi fou teatre de titelles, d'autòmates que parlaven y cantaven; ara s'han retirat els titelles, han cessat els cants y ha quedat el «cine».

Jo crec que ha sigut una noble evolució. Fet y fet aquells titelles no despertaven cap il·lusió; i eren tan visibles els filsferros que'ls movien!

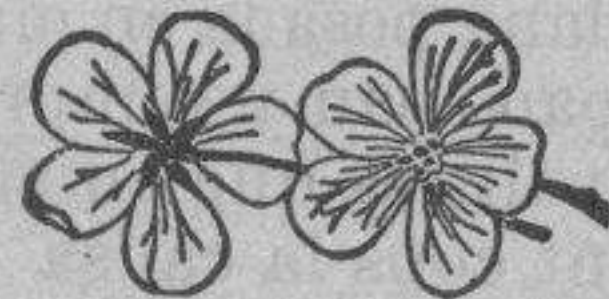
Cine modest, cine misteriós y recatat el «Diorama». Un senzill decorat a base de col-y-flor, flores-

encia predilecta den Moragas y Alarma; cap escultura de guix, cap coloraina llampanta, cap disbauxa de llum... Un ambient propici als festeigs oficials, en presencia y aquiescencia de abdugues families; pera'ls promesos extàtics, bons nois, que's deixen reglamentar les hores d'amor com jo les de classe.

Per aquet «cine» sent tot el veinat una gran afecció. S'hi pot anar am la mateixa roba d'estar per casa: el homes ne tenen prou am posarse l'abric; les dones prenen una jaqueta y el boà. Y es tant accentuat l'ambient casolà y familiar d'aquet «cine», que un hom fins hi trova a faltar una lleugera flaire de patates cuites, de bacallà fregit o de qualsevol altra menja menestrala.

Un noieta, vestit amb un devantal de teixit, va voltant els rengles de cadires oferint caramel·los de rosa y menta y aigua fresca en un canti negre. Resulta una mica impertinent aquet venedor de caramel·los; escomet am particular insistencia als joves que festegen, creientlos més propicis a la generositat; algunes vegades sí que ho son, y diuen tot seguit: «¿Vols caramel·los, maca?» La noia fa un petit compliment, però a la fi accepta la lleminadura. Moltes vegades, per xò, el promès se gira malcarat y engega al noi y als caramel·los. Deu ésser, segurament, perque ja te prou dolsor am la natural del festeig y no li'n cal cap altre.

UN CÍNIC

¡Ja es aquí!

QUI ho deia que no vindria? Devien esser mal intencionats o algún d'aquets brétols nacionalistes que s'entretenen en calumniar y injuriar a la gent que fan coses de profit... Doncs ja es aquí y ja assisteix a les sessions municipals.

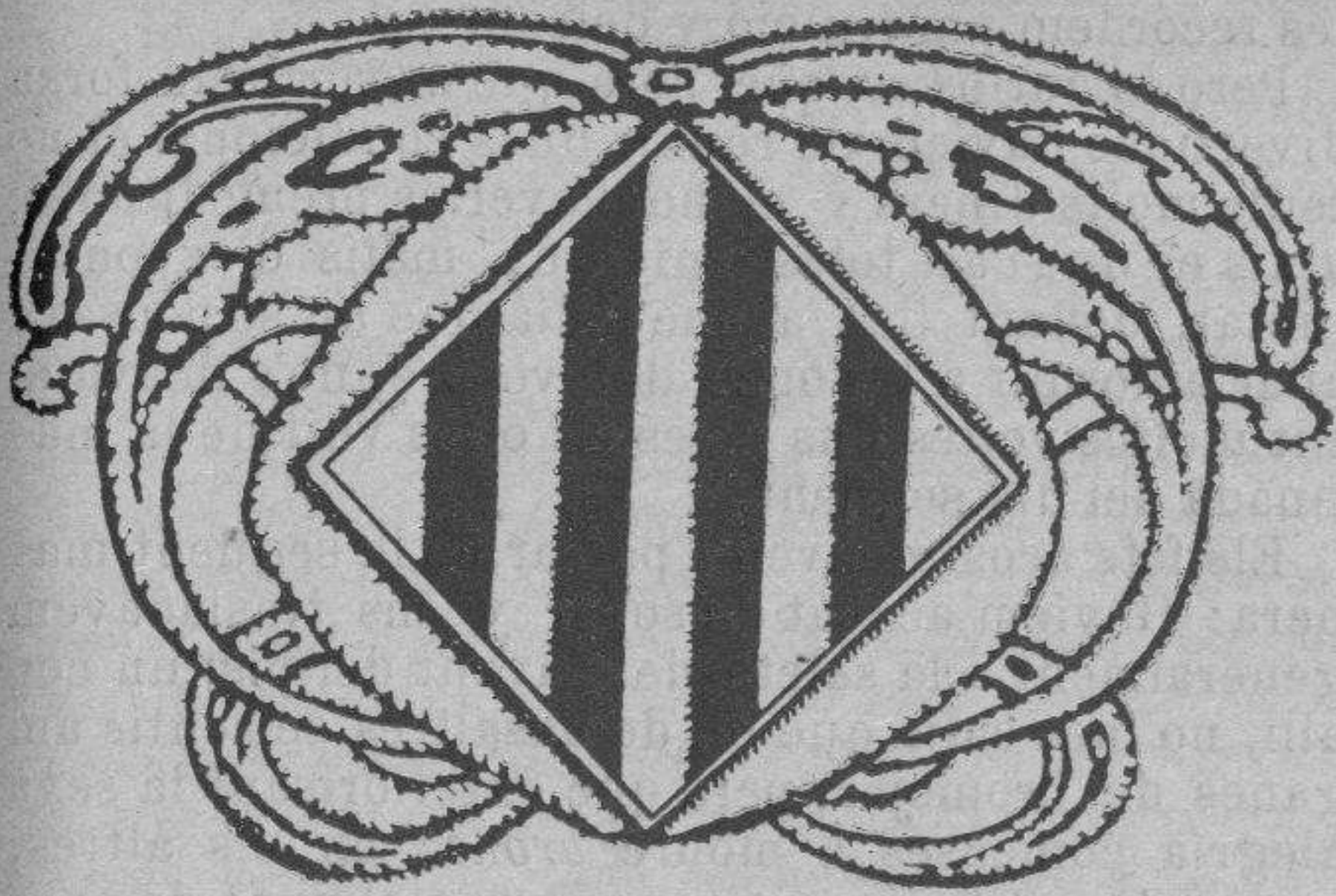
Val a dir per això que estem en vigilies de resoldre dugues coses d'importancia, en les quals, l'aludit — D. Juli Marial y Tey — hi té un grossíssim interes: la una el nomenament de la comissió consistorial que ha d'entendre am el contracte de escombraries; l'altra — y aquesta es més important encara — la qüestió de les aigües.

Tot allò de que no hi tornaria més, o que hi tornaria poc, son falornies. Ja ho varem dir nosaltres que hi tornaria... Hi han persones que axió del càrreg els hi va tan bé que no poden despendresen.

Que ho diguí sino D. Juli Marial y Tey.

Musiques

L'altre dia anava pel carrer de Sant Pere mes alt, quant vaig veurer una inmensa corrúa de capellans, uns de ciutat, altres rurals, barrejats ab qualques bisbes y un qu'altre frare, entrar alegrement al Palau de la Música Catalana. Jo que dic entre mí, ¿qué hi deu haver aquí dins que atregui la atenció de tanta y tanta gent de sotana? Me n'hi entro y veig a en Millet empunyant la batuta, fentshi ab tota la seva gent, a cants amb en Bach, autors del terror, si bons uns, dolents els altres, els dolents els més y altre gent encar. Aplaudiments sorollosos y tots aquells frares, bisbes y capellans embadalits, mirantse a les nenes del Orfeó. Ves que s'els hi endona a n'ells de la música. Varen dirme que a l'arrel d'un Congrés de Musica sacra. havia baixat molta gent negra de la montanya, pro ¿qué hi entenen ells, pobre gent, ab solfes? ¡Si ab prou feines hi entenen els que sempre hi estàn ficats!

A n'el Liceu, enjegen *Un Ballo in Maschera*, obra delitosa de Verdi, que feia vintitres anys que no s'havia representat en aquell teatro. Quina llàstima que no passessin vintitres anys més, sense que ningú s'en recordés!

En *Famadas*, fet un brau, digué la seva dificilíssima part d'un modo impecable, escoltant grans aplaudiments y frenetics bravos de la gent dels pisos alts y dels senyors de platea y pisos baixos. Allò era un triomf de debó.

El bariton Stracciari, molt bé també, en *Renato* La Srta. Kaftal, a l'alsaria de sempre, visquent y cantant el personatge d'un modo impecable. Y a n'aquesta senyoreta, un concell. Quant llegeixi les crítiques, diguemne crítiques, d'aquell que escriu a *La Prensa*, pensi que en Rubatino, encara hi enten més. Ja veu quina sola! Encara que no mes que vejentli la cara, ja's veu per lo que ha vingut destinat aquell senyor, a n'aquesta vall de llàgrimas. Y res, com si sentís plourer.

La Srta. Gelgich, en *Oscar*, part de molta dificultat y en la que hi abunden els esculls, molt ajustadeta y treientne un bon partit.

Els demés, bé, sobresurtint, el bon amic Giralt, indispensable en tota ópera, aont hi hagin pares o traidors. Molt bé, Giralt.

SETTRAUS

*
* *

Un amic nostre te xicota. No es cert. Un amic nostre te xicotes. La una, la interessant, es alta y rossa, sempre riu; blanca y rossa com una model de Rubens, te un parlar deliciós.

—¿Me quiele? ¡Bandelillelo!

Després te uns altres trucs o gracies. El nostre amic la convida a sopar y llensa les pessetes. El nostre amic li compra un portamonedes, o una pell, o un paraigües; el nostre amic la passeja en cotxe.

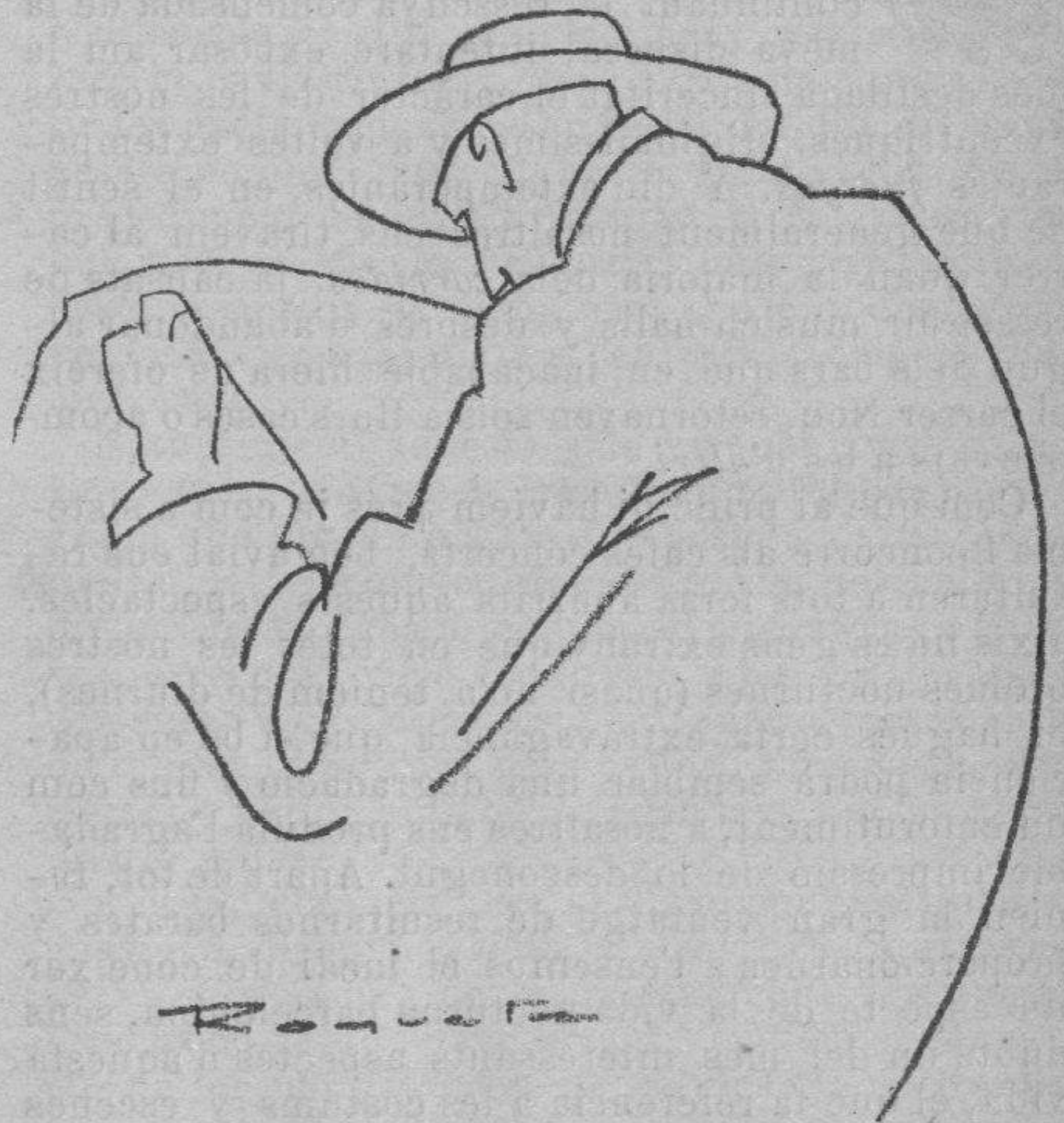
Quan es l' hora de pagar, ella te sempre un comentari.

—¡Qué barato!

—¡Qué barato! ¿eh? ¡Qué barato! Tú lo ganarás.

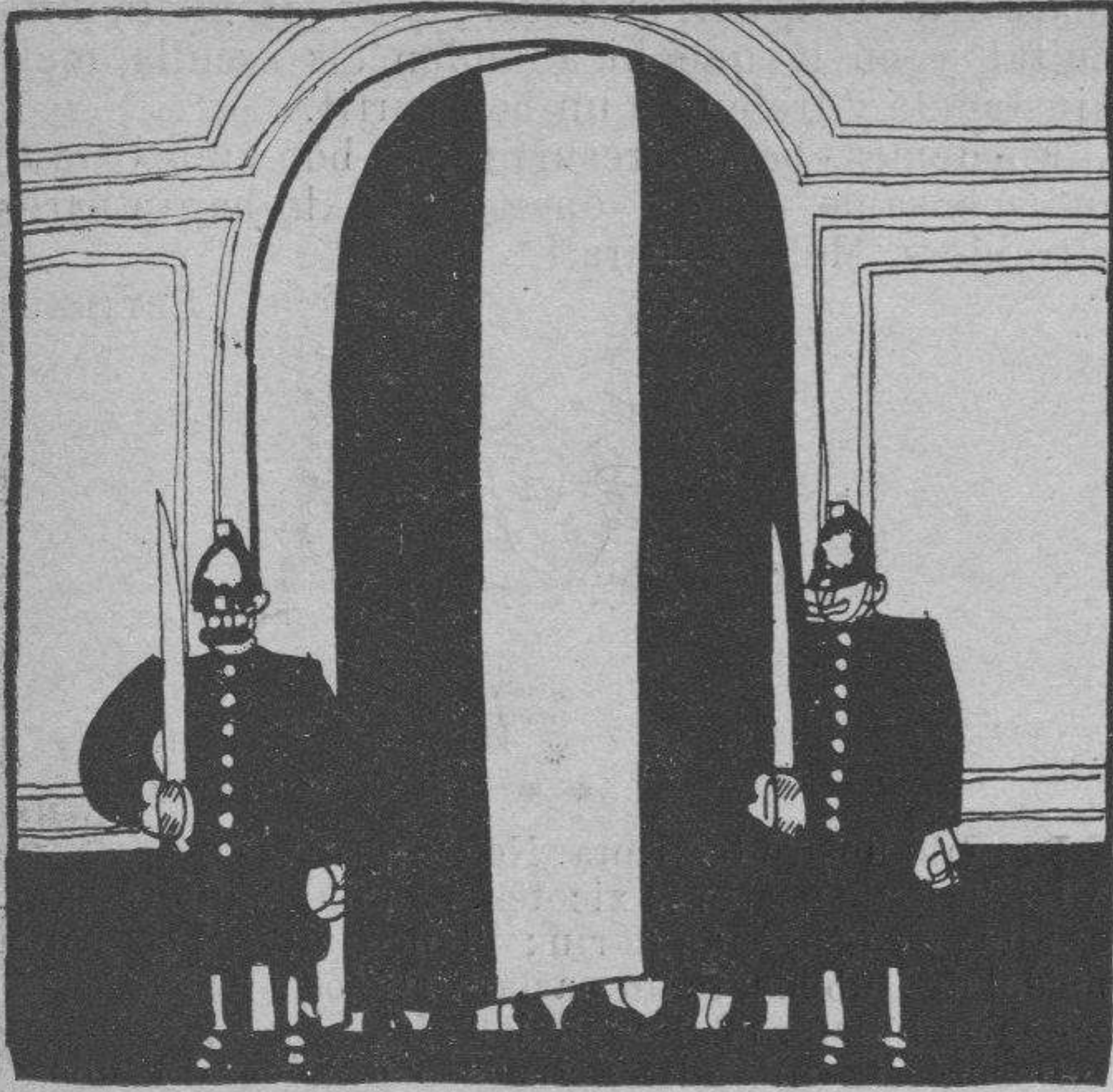
—¡Es igual!

Y el *barato* y *l'igual* tenen desesperat al nostre amic qu'encare no s'ha adonat de que te mans per pagar y peus per fugir.

—Aquet Mir y Miró, no te adob. No content amb esguerrar el seu presupost, vol ara esguerrar el de la Pubilla.

SANCHEZ, GOBERNADOR

Per fora. — Aquí no chista nadie.

De la meva dispesa

II

FETA ja la presentació de tots nosaltres, tal com escau a una persona de modals, y continuant la ressenya comensada de la meva dispesa, intentaré exposar am la més destilada sinceritat el caràcter de les nostres excèntriques, originalíssimes y a voltes extemporànies *juergas*. Y dic extemporànies, en el sentit de que generalment nosaltres ens tiravem al carrer quan la majoria dels *corridos*, ja cansats de resseguir musich-halls y després d'abandonar algú dels bars que en inacabable filera'ns ofereix el carrer Nou, retornaven sols a llurs cases o acompanyats a les d'*altri*.

Com que al principi havíem prés ja com a sistema'l concorre als cafés concerts, ben aviat ens resultaren a tots forsa aburrits aquests espectacles, aixís no es gens extrany que en totes les nostres bromes nocturnes (quasi no'n teníem de diurnes), hi hagués certa extravagancia, que si bé en apariència podrà semblar una degradació y fins com un embrutiment, a nosaltres ens produí l'agradable impressió de lo desconegut. Apart de tot, teníen la gran ventatge de resultarnos barates y proporcionarnos a l'ensemps el medi de coneixer un aspecte de la vida nocturna barcelonina, sens dubte un del més interessants aspectes d'aquesta vida, el que fa referencia a les costums y escenes que's desenrotllen en els recons de certes tabernes y altres llocs alegres no menys recomenables. ¡Oh,

les nostres *juergas* del curs passat! Tots nosaltres les recordém am fruició y delectansa.

Pero lo curiós es que pera que'ns sortissin forsa divertides havíem de reunir dues condicions: el no tenir molts diners y el no haverles premeditades; aixís es que casi totes teníen un matís d'expontanietat, donant lloc a que'l día que un se pensava anar a dormir a les onze del vespre, no's ficava al llit moltes voltes fins a les sis o les vuit de la matinada del día següent.

Els fets acostumaven a passar de la següent manera: Havíem acabat de sopar y ens trasladavem generalment a la saleta del davant del pis; un cop allí, no més calía que un de nosaltres se sentís am ganes de bromejar, pera que exteriorisant la seva alegria comensés a moure *bronca* an els altres, motivant petits incidents que eren el punt de partida de grans corredisses am crits dels uns y rialles dels altres, però sempre amb el contentament de tots; en aquestes escenes no hi mancaven mai els objectes deteriorats a conseqüencia d'alguna extralimitació en l'elecció de projectils que per tot *blanco* oferien les nostres esquenes o caps, amb el corresponent escàndol de la dispesera y del séu home, als que no deixavem dormir am les nostres bullangues casulanes.

Ja convençuts de que estavem en disposició de divertirnos, ens decidíem a sortir; aquesta especie d'entrenament *juerguístic* s'allargava sempre fins a l'una y a voltes a les dues de la matinada; allavors acordavem casi sempre per unanimitat comensar la *juerga*.

Recordo que un día, millor dit, una nit, després de romandre a casa, una bona estona dedicantnos a les pràctiques de costum, y malgrat el nostre estat pecuniari que no era gens espléndit, ens decidíem a sortir ja passada mitja nit.

¿Ont anirém? ¿ont anirém? — Veient que els recursos monetaris eren ben migrats, optarem pera celebrar un ressopó democràtic; an aquest fi, resseguint tots els recons de calaixos y armaris de la dispesa, ens proveïrem de llesques y crostons de pa que foren convenientment colcats en una capsa de sabates.

Sortint de casa, am l'indispensable enrabiada dels vehins dels pisos de sota, per l'impertinent so-roll que armavem, y portant un rato cada hú la capsa del pa, ens dirigírem a un *colmado* dels que hi ha al carrer Nou que son oberts tota la nit, ont ens proveïrem de la quantitat suficient de butifarra; ja am tots aquests elements y tot pensant el lloc ont aniríem a parar, ens trovém davant d'una taberna d'aspecte no molt tranquilizador que hi ha en el mencionat carrer.

Algú insinúa l'idea d'entrarhi, y ja està dit, cap a dintre falta gent. Ens assentarem al voltant de una taula de marbre que hi havia al fons de l'establiment y que estava separada del restant de la botiga pera un paravent.

El parroquians d'aquella casa son de lo més curiós que corre; casi tots castellans, valencians y

aragonesos; gent d'aquesta que ven boquilles y demés objectes pels cafés de camareres y altres centres semblants d'esbarjo. Encare'm recordo de aquell revenedor ambulat de diaris, madrileny, que completament dominat per la regular beguda de vi que havia ingerit, ens va engegar un discurs socialista, moralista, republicà y tot lo que vostés vulguin. Am paraules que les feia arrossegar deu minuts per la boca, com si encare saboregés la darrera gota d'alcool, exclamava am ronca veu: *yo he dignificado mi personalidad obrera; ya no soy, como muchos, la culebra que se arrastra vilmente por el suelo como castigo de la naturaleza; mi condición de hombre consciente me hace superior á los demás obreros, nada más lo demuestra que mis constantes luchas contra la explotadora burguesia y en favor del proletariado explotado.* Tot això, dit a grans crits y amb ademans menassadors, semblava talment un Lerroux vingut a menos.

Nosaltres, ens ferem portar un porró de vi de regulars dimensions y destapant la capsa de sabates comensarem el ressopó. Quan més tranquils y satisfets estavem, entren a la taberna l'inspector de policia del districte, acompanyat de vuit o nou individus més, també del *cuerpo*, y havent ja practicat un minuciós registre per tots els indrets de la casa, se fixen am nosaltres que pacíficament acabavem de menjarnos el poc pa que quedava, y no sé quina impressió els hi devíem causar, que el cas es que a una orde del delegat, se'ls hi acudeix catxearnos; sort que, enemics de bullangues de certa naturalesa, no acostumavem a portar cap eina sospitosa; naturalment que com que no'ns varen trobar res comprometedor ens deixaren tranquilets sense dirnos cap paraula. De segur que l'inspector, donat el lloc ont erem, ja's creia descubridor d'un complot am conseqüencies més o menys transcendents.

Una vegada, cap allà a las dugues de la matina, retornavem a casa en Rafel y jo, disposats a anar a dormir. essent ja tots els demés companys al llit. Quan jo ja estava mitj despullat, me ve en Rafel dientme:

— Mira tú, acabo de fer balans y veig que encare me queden 5 pessetes; opino que hauríem de tornar a sortir.

— Home...

— Suposo que tu opinaràs lo mateix: apa, ja t'estàs vestint altra vegada.

— ¿Pero que no veus l'hora qu'es?

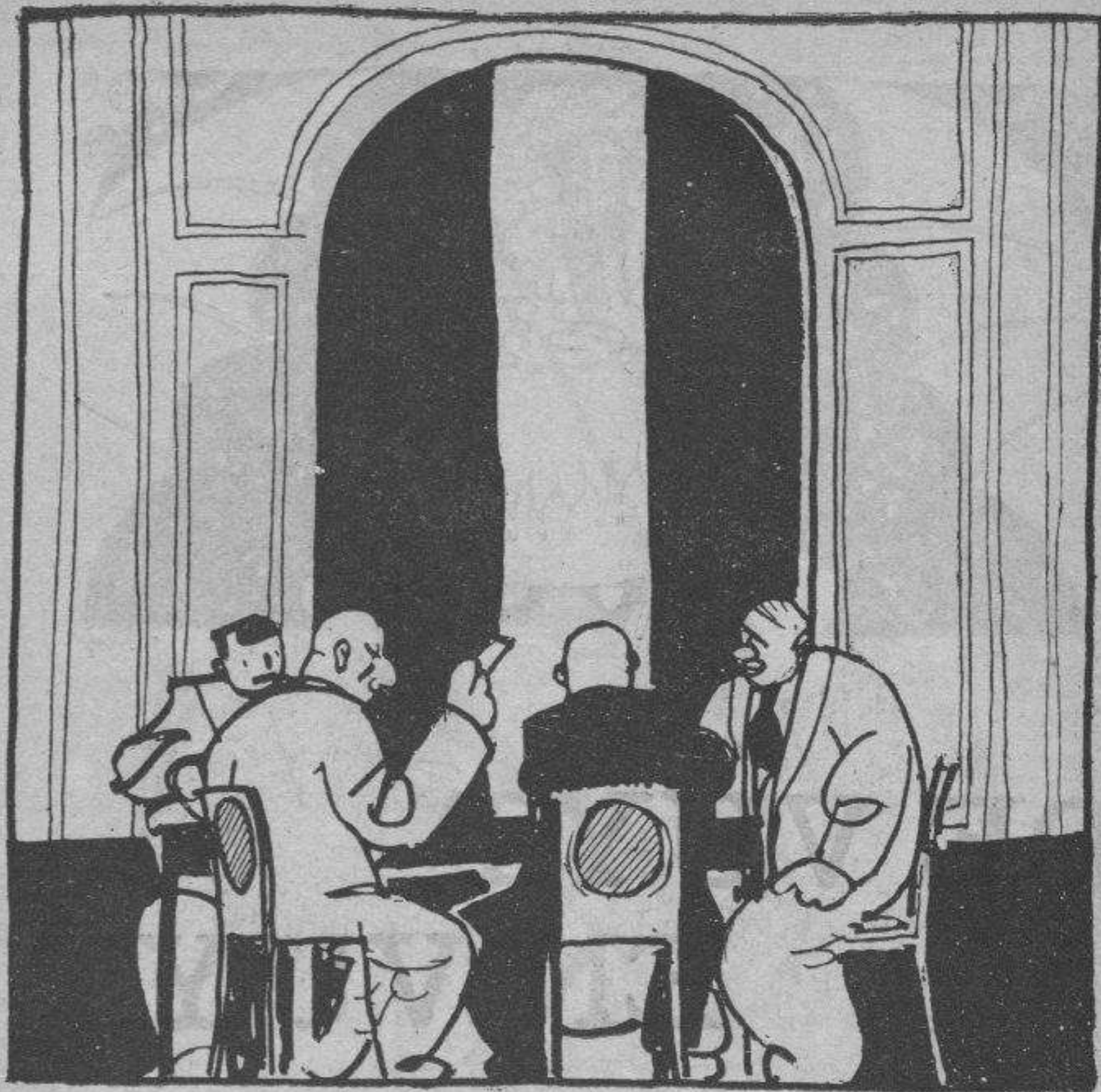
— No'n fassis cas. Ja sabs que nosaltres no anem mai a l'hora.

— Escolta, y si fessim...

— Rés; no admeto esmenes, fes lo que't dic.

Devant d'això, y'l veure lo inapelable del fallo, no vaig tenir más remei que obeir.

Mentres jo m'arreglava, y en mitj del sepulcral silenci de la nit, sento un inesperat y fort soroll que'm produí un considerable sobresalt. Mireu si n'havia d'esser d'intens, que feu retrunyir tots els vidres del pis y fins crec que'ls sismógrafs de l'Ob-

SÁNCHEZ, GOBERNADOR

Per dins. — L'as. ¡ Viva Sánchez!

servatori Fabra senyalaven, al dia següent, un tremolor pròxim que no'm resisteixo a creure que fou degut an aquest soroll.

Pera cerciorarme de lo que's tractava me dirigeixo cap a l'habitació den Miquelet, que era d'ont procedia la cosa, amb el pressentiment de presenciar un dolorós y tràgic quadro. Al obrir la porta veig en Miquelet estirat a terra, tot enredat amb els llensols y el llit completament tombat. En un recó hi havia en Rafel que's partia de riure al sentir les exclamacions de protesta del fill de la dispesera perquè'l pintor li havia girat el llit; es un procediment de que's va valdre en Rafel pera convidar an en Miquelet a sortir junts; procediment bastant violent, si volen, però que fou desseguida perdonat per la víctima a l'enterarse dels mòvils a que obeia.

Naturalment, aquesta vida y aquet constant sortir de nits, feia que a casa sempre hi hagués, fos l'hora que fos, un o altre que dormia; quantes vegades, després que en Rafel s'havia passat tot el dia al llit, víctima d'un atac de migranya, a l'arribar el vespre'l xicot s'aixirivia y tot era llevarse y comensar a despertarnos pera anar a passar la nit de *trueno*. Nosaltres, pera evitarli totes les contrarietats y perquè també'ns agradava, no'ns feiem pregar gaire.

A casa, quan els uns se llevaven el altres s'en anaven a dormir; haviem ja resolt, a la nostra manera, el problema de la quietut continua; aquet fervent culte que devotament rendíem a Morfeu, ens va fer suggerir l'idea de calificar la nostra dispesa amb el pompós nom, encare que sembli copiat, de « Pelau de la Son Catalana ». FINUS

DE VUYT EN VUYT

Oda a les hordes del capitá Gralla

— ¡Sús! Invictos paladines
del Escuadrón de la muerte!
¡Sús! que son pocos, pacíficos,
y a más de pocos, inermes!
Son señoritos, y niños
y jovencitos imberbes!
Son gente bien trajeada
y personajes decentes!
¡Sús! Invictos paladines
del Escuadrón de la Muerte!

Y aquest vull, aquest m'agrada
y aquest no'm fa tanta pesa;
les hordes irresistibles
del cavall y capa negra,
se n'entren cap a la Ramblà
com un Cid qu'entra a la brega,
el xarrasco pudorífic
arrèu fulgura y llampega,
la gent s'en va de vint ungles
y els que no cauen *ahuecan*;
quan fa estona que'ls cops duren
avisen ab la corneta,
y queden totes les Rambles
més netes que una patena.
Ni a Monastir, ni a Adrianópolis,
Salònica, ni Preveza.
ni a Waterlòo, ni Arapiles,
Bailen, ni Mukden, ni Plewna,
s'ha vist mai tan de coratge,
s'ha vist mai tanta fermesa.

Sols a Cavite, Santiago,
Madrid y Santa Perpetua
(de la Moguda) algún día
— designis que molts no entenen, —
s'ha vist alguna semblansa
d'aytal ¡*comes ajudèume!*
Ombra del Cid veneranda
¡cóm troves arrèu deixebles!
Tú guanyaves les batalles
fins un cop colgat en terra!
Ara'ls teus hereus invictes
— deu rals, sabre, y roba negra, —
quan no poden fer batalles
a la Rambla les enseigen
am les dones y criatures
que surten de les iglesies
y'ls salta-taulells pacífics
que a n'el *Royal* vermouh prènen!

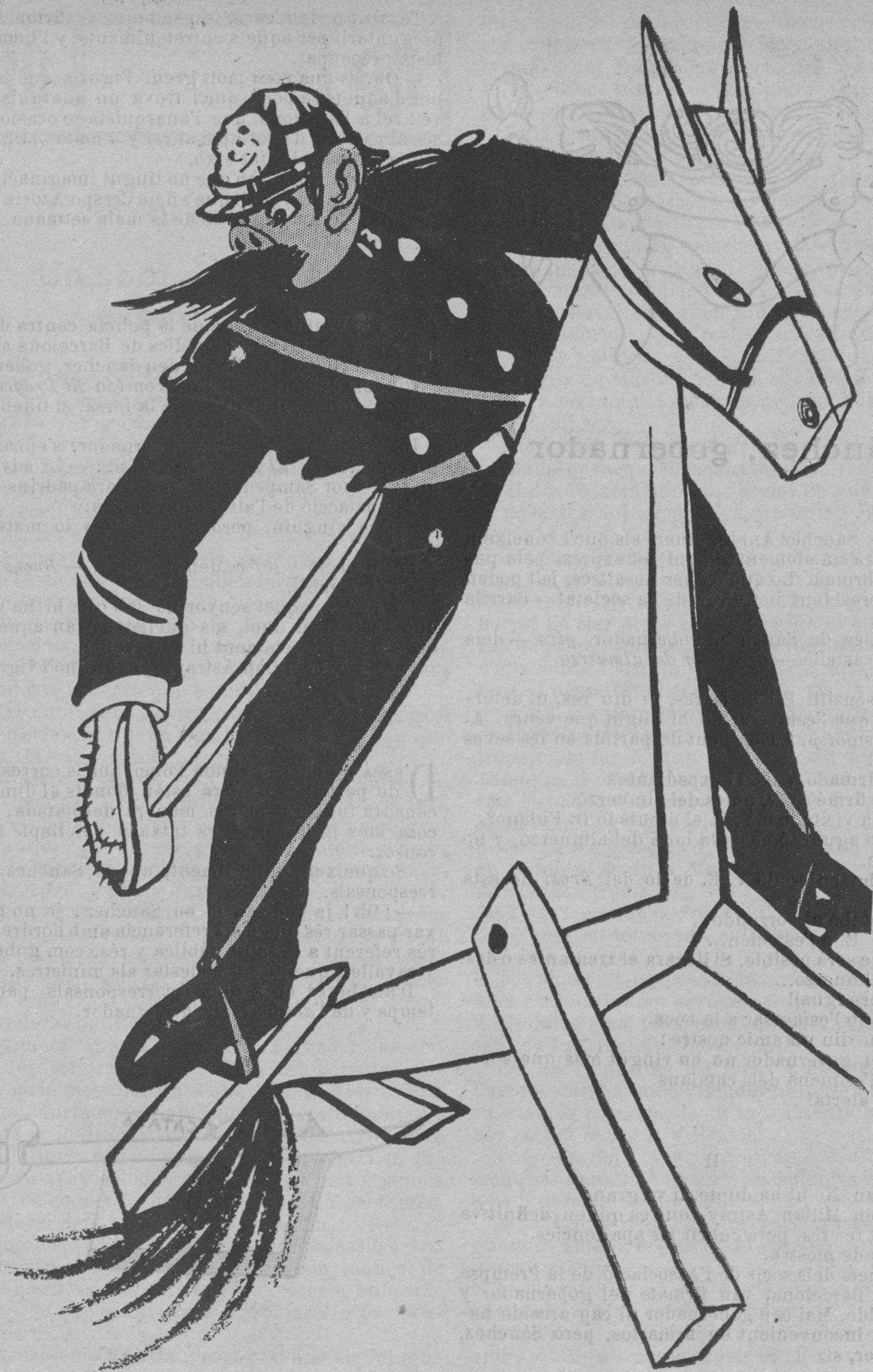
Senyor « Sánchez Anodino »,
vingut de la Macarena:
no sé si vostè està hidròfob
o si està algo majareta:
mes si vol que l'aconselli
— sens cobrarli ni una pèla, —
fassis donà un cop de vista
o prengui aquesta recepta
amb idèntica confiança
que si li des en Portela:
compri morrions o *bozales*
reparteixils a la fuerza,
y si malgrat aytal mida
encare no s'assossequen
cómprilshi *un xic de morcilla*
que, si un servidor no s'erra,
a los perros de Sevilla
els hi va com una seda.

Y després, si es que'm vol creure,
¡vagi arreglant les maletes!
Y bon vent, y barca nova,
foc al cul y: — ¡*Nunca vuelva!*

EL GALL DE LA PASSIÓ

— ¡ Síis ! Invictos paladines
del Escuadrón de la Muerte !

Sánchez, gobernador

I

AQUET Sr. Sánchez Anido, diuen els que'l coneixen, que serà un element que ni fet exprés, pels periòdics de broma. Lo que es per nosaltres, ja'l poden declarar president honorari de la societat «Barrila perpetua».

La política de Sánchez, gobernador, *gira* — deia un amic castellà — *alrededor del almuerzo*.

— ¿Còm?

— Molt senzill. Ell no fa res, ni diu res, ni determina res, que l'es morsar no hi tingui que veure. Al menys l'es morsar es el punt de partida en les seves decisions.

— ¿Ha firmado V. E. el expediente?

— Sí, lo firmé ayer, antes del almuerzo.

— ¿Le ha visitado a V. E. el diputado D. Fulano?

— No, le aguardé hasta la hora del almuerzo, y no pude verle.

— ¿Se ha enterado V. E. de lo del *Brusi* de esta tarde?

— Sí, estaba almorzando...

— Irá V. E. a l'estación...

— No me será posible. Si llegara el tren antes o después del almuerzo...

¡Y sempre igual!

Sempre ab l'es morsar a la boca.

Es lo que diu un amic nostre:

— Aquet governador no ha vingut més que a es morsar a l'esquena dels catalans.

¡Doncs, alerta!

II

Li ve gran. No hi ha dupte, li ve gran.

Ni en Millán Astray, que es qui en definitiva mana, pot fer rès, pera cubrir les apariencies.

Un botó de mostra.

Els carnets dels socis de l'Associació de la Prempsa diària de Barcelona, van firmats pel governador y per l'arcalde. Mai cap governador ni cap arcalde havia posat inconvenient en firmarlos, però Sánchez, gobernador, sí.

Te vuit o deu carnets pendants de firma. Varen preguntarli per aquets entreteniments, y l'home contestà preocupat.

— Oh, es una cosa molt greu. Figuris que un carnet d'aquets se pert, que'l trova un anarquista, que ve'l rei a Barcelona, que l'anarquista te ocasió, mercès al carnet, d'acostarse al rei y 'l mata. ¡Oh! es de molta responsabilitat això.

Realment. No diràn que no tingui imaginació'l nostre Sánchez. Ni aquell que's deia Crespo Azorín que'ns enviaren pera arreglar lo de la mala setmana.

III

QUAN la brutal càrrega de la policia contra dones y criatures, tots els periòdics de Barcelona arremeteren contra'ls esbirros den Sánchez, gobernador.

Un dels que més fort ho feren fou *El Progreso*, qui calificà durament al quefe de la forsa, el tinent coronel Sampedro.

L'ensendemà, Sánchez, gobernador, s'encarà amb un redactor de *El Progreso*, dientli: — Li adverteixo que'l senyor Sampedro els hi enviarà padrins.

Estupefacció de l'altre, que replicà:

— Que vinguin, però demà dirèm lo mateix que avui.

Perturbació y *sofoco* den Sánchez. — *Bueno*; fassin lo que'ls sembli.

Per lo vist, aquet senyor no sab que hi ha una llei que castiga el duel, als duelistes y an aquells que directa o indirectament hi intervenen.

Però senyor Millán Astray, ¿per qué no'l vigila més?

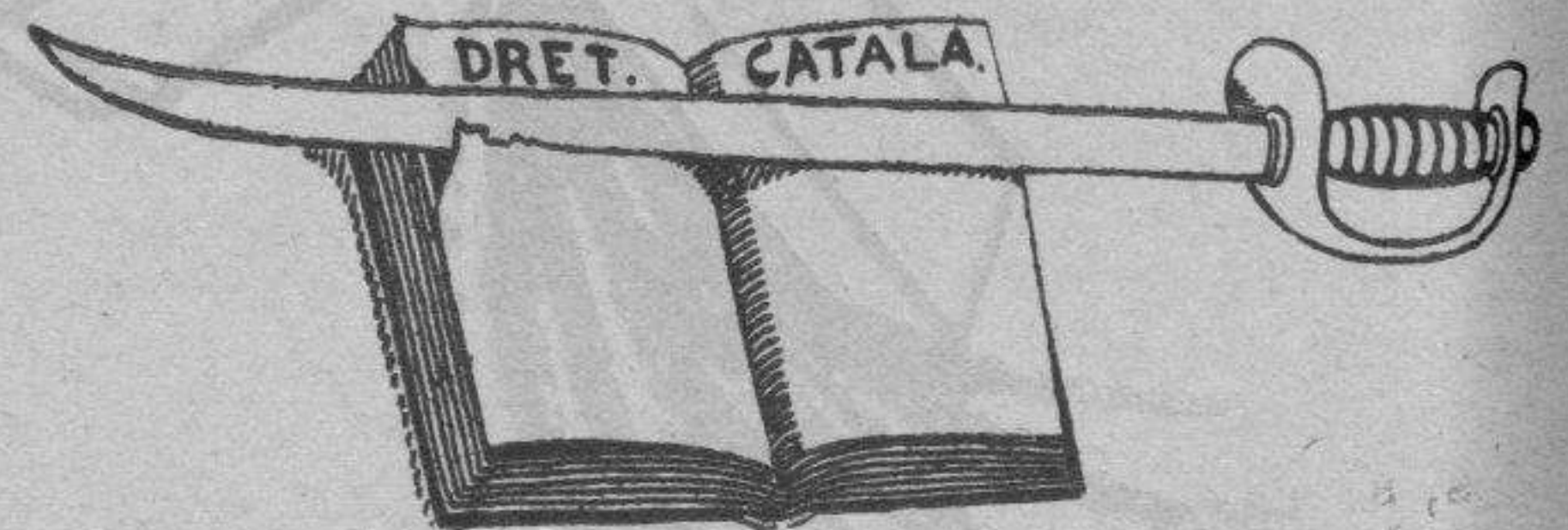
IV

D'ENSÀ que tenim el nou Poncí que'ls corresponsals de periòdics de fora estàn donats al dimoni. La censura funciona d'una manera despiatada. Fins la cosa més ignoscenta, es tatzada pel llapis roig del censor.

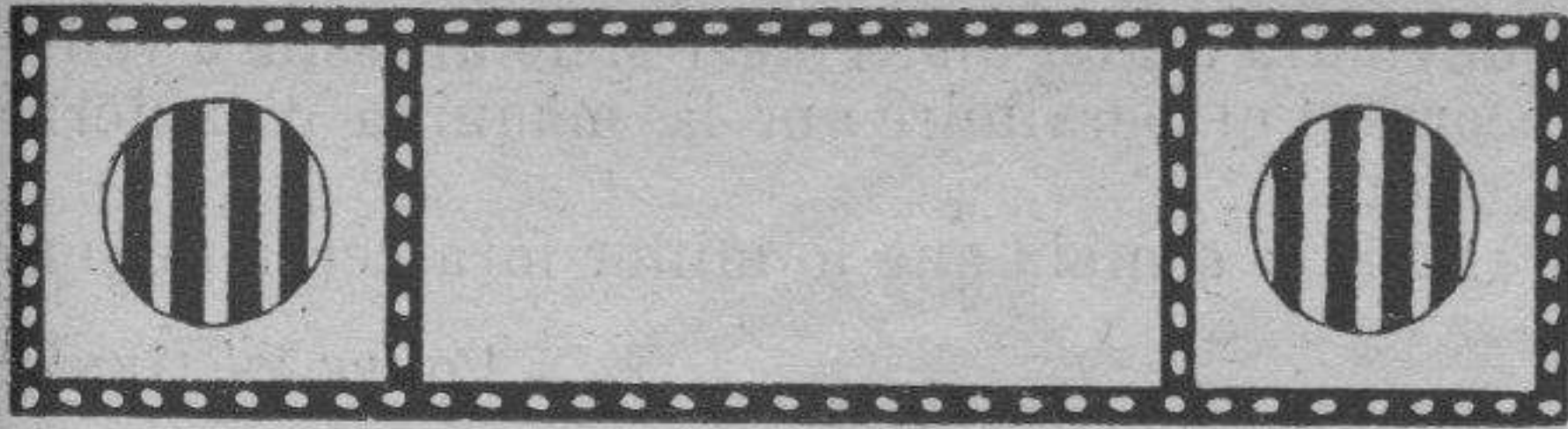
Se queixen, naturalment, an en Sánchez, els corresponsals.

— ¡Oh! ja veuràn, fa en Sánchez; jo no puc deixar passar rès que fassi referencia amb l'ordre públic, rès referent a la salut pública y rès, com governador y cavaller, que pugui molestar als ministres.

D'aleshores ensà que'ls corresponsals parlen del temps y de l'*almuerzo* del governador.

Or de llei

Un somni futurista espatarrant

QUESTA nit passada he somniat. ¡Y quín somni més espatarrant!

Figúrinse que fà uns quants dies que'm vaig fer un tip de llegir diaris y revisites sobre'ls terratrèmols y els espatecs de la Terra. En els paperots només hi trobava que desgracies al *por mayor*. Enfonzament d'illes, terratrèmols de ciutats que s'en venien abaix, ab els seus mils morts consegüents. Profecies dels astrònoms que deien que la Terra era d'acer, o que's tornava punxaguda de sota com una baldufa, y què sé jo quins desoris més que passaven al Univers. Així es que enfitat de tals lectures, ahir mateix vaig tenir un somni esbojarrat, modernista, espatarrant. Ja veuran, jal's ho explicaré, encara que es bastant difícil.

Vaig somniar que havien passat uns quants sigles y que havíem arribat a uns temps extranys en que tot era trasmudat, tot, tot; però tot.

Hi havia hagut una gran revolució universal, es a dir, còsmica. Tots els universos empipats ja de la mala gerencia del Pare Etern, s'havien sublevat declarantlo, per massa guetu, impotent d'esser Pare, rès més que de desgracies. El crit era: *¡Visquen els astres y prous desastres!*

En el primer moment, se va tractar de trovar quí administrés millor l'Univers, però desseguida s'havia plantejat la qüestió política, y havia hagut dos opinions oposades. Uns que sols volien buscar un Dén més acomodado, y altres que volien la República Federal del Cosmos.

La primera opinió ben aviat va quedar desestimada: Júpter era un tirà: Baco, un borratxó que encara faria mes disbarats que'l Guetu Etern; Brahmah, no hauria acontentat més que als habitants grocs de la Iudia inglesa. Els déus de l'Àfrica eren massa lletjos y cruels y en sense solta; així es que tothom va apoyar l'idea de una República Còsmica Federativa conservadora y progresiva a un temps, una Federal dels astres, que diguessim.

Tothom estava cansat ja de que's perdessin estrelles, s'estripessin els Sols o els sortissin taques, de que hi haguessin terratrèmols, volcans, enfonzaments, y de que'ls habitants s'esbotzessin per centenars de mils.

La insurrecció s'havia propagat fins al Cel ma-

teix, domicili del propi Pare Etern, volentlo declarar *Sede vacante*. La revolució dins del cel, l'havien tramat Sant Farriol, ex capità de lladres de Marsella, y Sant Dimas, el bon lladre, amb uns quants sants procedents del paganisme.

Sant Miquel havia format els seus miquelets, però s'havia trobat am que'ls serafins, querubins y arcàngels, ja eran massa vells, y els angelets, criatures enjoguessades, no coneixien ¡pobrets! rès de la tàctica moderna.

Sant Pau, encara escarmentat del tostorro que va rebre en la seva caiguda de cavall, y tenint la espasa massa rovellada no volia pas ficarse en camises de cavalleria ni en llibres d'onze varas; Sant Jaume hauria volgut resistir ab la cavalleria castellana y gallega, però Sant Martí, conquistat pels habitants de Marte y per les *habitantes* de Venus, s'havia pronunciat en favor de la República Federal Còsmica.

Aleshores, Sant Jordi, amb una armadura niquelada nova que li acabaven de regalar els de l'«Unió Catalanista», tot armat de punta en blanc y de bones intencions, va presentar la proposició següent:

«El Pare Etern serà retirat amb una unsa diaria, y núvul propi, sense que ningú'l pugui may molestar per rès, tenint el dret d'usar eternament el barret de tres picos que li va regalar en Pitàgores. Els angelets tindran 8 rals y la roba neta, cuidantse d'ells Santa Catífula y Santa Reparada. Els querubins, 4 pessetes; el serafins, 14 rals, y els arcàngels, 12. Els demés sants y patriarques quedaràn en llibertat d'anarsen al poble d'aont siguin patrons, o de fer lo que vulguin. En quant a Sant Josep, se li montarà un taller de fuster d'obres ab tots els *adelantos* moderns, perquè hi pugui viure ab la familia y fins ab l'Esperit Sant, al qual se li passaràn les besses.» Y aixís acceptat, se va firmar en el cel, al só de la *Marsellesa*, *Himne de Riego* y *Marxa den Garibaldi*.

Havia triomfat la Federal Còsmica.

Satanàs en tot aquell bullit no s'havia vist pas. ¡S'havia evaporat!

Tot aquest tinglado de la conservació de l'Univers s'havia dat per *arriendo* a una forta companyia d'Hèrcules baix l'inspecció d'una Junta representant de la Constelació d'Orion.

En cas d'obrirse un forat a l'esfera solar, se l'arrebossaria immediatament amb una paletada de substancia còsmica de la més lluenta que's trobés per la *Via láctea*... y llestos!

Tots els Sols la brillarien en sense taques. Si's trenqués l'anell de Saturn se soldaria desseguida, o se li posaria un braguer.

A la Lluna s'hi feia un park d'istiu, aon poguessim anar a refrescarshi els habitants dels planetes calorosos.

Al planeta Terra s'hi havia implantat tals coses que mai haurien estat cregudes.

S'havia trovat la fórmula de la mixtura de llarga vida, y ningú's podia morir si ell no volia.

No obstant y això, n'hi havien que's morien de fàstic. El que's cansés de viure podia comprar o llogar una màquina de viure per altri. Havia passat ja el període socialista y fins l'imperi de la anarquia. L'anarquista de més barra, haventse proclamat un dia Suprem Anarca, havia sigut destronat y tirat a baix per l'esfors de tots, proclamantse la *Totarquia*. Tothom manava. No hi havien Reis, ni Papas, però hi havien Pepas y pipas.

Els Papas més cèlebres ja no eran cosa del temps. Del *papanatas*, del *papamoscas* y del *papadiner*, ja no s'en cantava gall ni gallina.

Hi havien cors de recambi de goma elàstica volcanisada dinàmica, a prova de passió de dona crudel. Hi havia trens qu'arribaven abans de sortir. Els becos y restauradors tenien unes màquines de tallar llesques de pernil y d'embutits, tan primes que no tenien més que una sola cara.

L'atmòsfera venia plena sempre d'uns *aereoplans* que anaven ahont un desitjès y arribaven en l'època que un volia. Lo mateix anaven pel temps que pel espay, cosa que ja havia profetisat un menestral de Vilanova, un dia que trajinava una paperina que no se la merexia, durant la qual va compondre una cansó que feya.

Anirèm d'aquí a l'Habana
a cavall d'unes ventalles,
surtirèm cap a la tarda
arrivanthi al dematí.

Sí! sí! sí!

En Juandó
ja fa l'aviadó
l'ajuden els serenos
uns més, y els altres menos.
Prò no aniràn en lloc
ni ell tampoc,
y altres vindrán;
y aquets sí que hi aniràn.

El mam l'havia fet clarivident.

El Món amb aquest sistema era una delicia. Ja's podia esmorsar a Milàn, pendre café a Puerto Rico, fer la copa a la Jamaica, anar al *Bois de Boulogne*, a París, a la tarde; sopar bacallà a Escocia, y pendre cervesa a Munic, y dormir a Viena o a Barcelona! Y tot per l'istil. Si n'era de divertit això de viure. Y ja ningú creya en rès, ni amb el correu. Lo del amor es feya ja am màquina instantània. S'havia acabat lo de catalans y castellans. Al món ja no més hi havia que mallorquins. Ells tot ho havien conquistat essent grans superdeixebles d'En Jaume el Conqueridor. Quedaven sols alguns andalusos perque continuessin fent encare els mateixos xistus que feyen gracia eu temps de Riego. Y, en fí, a la Terra tot anava lo millor possible, y la divisa de Tarragona, era la de tots els superhumans: *Tranquil·litat y bons aliments*; ja que's practicava rigurosament lo de l'alimentactó gratuita integral y obligatoria am l'adició de la joventut perpetua, en sense trono, ni trona, ni matrimoni, ni patrimoni, ni patria, ni patró. ¿Y qui sab si això

esdevindrà algú dia? Potser si ho anessim a veure recurrent el pervindre am la màquina d'explorar el temps?

¿No'ls hi sembla que lo millor fóra cerciorarse?

POMPEUS GENER

El Progrés Nacionalista

EL gall avui fa una cantada de salutació a n'aquesta nova colectivitat que naix ab cresta vermella y esperons esmolats.

El seu cant es de salut als companys que gallejaràn per Catalunya, ben disposats segons sembla a picar la cresta als *pollastres* que d'altres terres es menjen el grà de la menjadora catalana.

Ja fa temps que una colla de calalanistes dels de bona mena, feinejaven per constituir un nucli ahont es trobessin ben a gust aquells nacionalistes que admetent a tots els catalans en la comunitat catalanista, creuen que cal estar destriats per la quotidiana tasca, en negres y vermells.

Del reconsagrat catalanisme d'aquestos joves,—es a dir joves, molts d'ells passen dels 35,—no'n dup-tém gens, doncs la major part n'han donat proves, y de la seva taleya per les causes del poble, tampoc, ja que alguns d'ells sigueren els puntals del radical *Progrés*.

La primera reunió sigué un éxit, y la comissió tre-valla de valent en la redacció de reglaments que diuen seràn molt curtets, y sembla que'l títol definitiu serà quelcóm modificat, si l'assemblea propera ho accepta, doncs l'aprobat en principi «Unió Catalana dels Drets del Home», potser no expresa prou be la finalitat de la nova Associació.

La nostra amical encaixada als paladins de la causa catalana y la dels catalans.

Frases cèlebres

UNA del «pronon» Pich: «Perque'ls *alcalinos* poden fer...»

Volia dir els *inquilinos*.

Una altra den Fabra, el gran amic den Forgas: «Si'l Sr. Garriga tingués més bon *oido acústic*...»

Aquet sí, que no sabem què volia dir.

Rocósta

— Rasca, rasca, que si has de treuret les banyes.....

Som y no som nacionalistes Som y no som republicans

MAI havíem vist un diari tan desorientat com *La Publicidad*.

La gent que l'escriu no saben mai aont van. Son republicans y apostrofaren iniquament els sucesos de juliol y duts pel seu humanisme arribaren a declarar partidaris de la guerra d'Àfrica. Desde fa quatre anys, al menys, *La Publicidad* no ha fet ni una campanya en sentit lliberal o socialitzadora. Al contrari, l'hem vista anar a remolc de la *Veu*, defensant-la sempre.

Fa quatre dies va publicar un article amb aquell galdós castellà qu'empleen, contra l'U. F. N. R., per el mitin del diumenge passat. Si la *Lliga* s'hi hagués adherit no l'hagués publicat.

Per això ningú sab qui es ni qué significa el diari elogiador dels tramviaris. Els seus llegidors ja dubten de si son de la *Lliga* o reformistes o no son res. ¡Y tant que podria fer per la causa catalana!

En fi ho repetim; mai havíem vist un diari com *La Publicidad*, tan buit d'ideals y sobretot de catalanitat. Son republicans y no'n fan; parlen de Catalunya y de la nació catalana algú dia y de *nuestra querida patria española*. Ells no presenten orientacions ni criteris, però tot lo de l'U. F. N. R. ho troven mal fet; volen ésser d'aquet partit y no'n volen ésser. Vaja, un batibull.

Els vells republicans que llegeixen *La Publicidad* desde tant temps, es deuen veure apurats am tants articlets y informacions, però sense nervi lliberal, sense entusiasme per la patria catalana.

La Publicidad es y no es.

Es a dir, va ésser una víctima (!) de l'U. F. N. R., amparada per en Melquíades Alvarez. Allò de l'unitat d'ideal no cal que ho retreguin, com que d'ideals no'n tenen l'unitat es una paraula buida.

Y qui os entengui que os peli.

Nosaltres, que quan menys tenim entusiasme, ingenuament confesem que no us entenem.

La «hidra» dins la Lliga Regionalista

JA ho va dir Sant Vicens Ferrer que vindria un temps que ningú l'hauria vist.

Y per lo que's veu ja hi som.

Dimecres passat va donar una conferencia a la Lliga, pera'ls socis solament, lo qual prova que'l carro va pel pedregal, el *leader* del regionalisme barceloní y dels tramvies D. Francesc Cambó y Batlle.

La cosa anà com una seda; pero veusaquí que al final, recordantse sens dupte de quan el *leader* era

president del *Centre Escolar Catalanista*, uns quants joves entonaren *Els Segadors*.

¿Veritat que no es res de l'altre mon això? Doncs haguessiu vist la que's va armar.

Crits, soroll, batusses.

L'Encola-cristos, no's deixà punt de repós. Però feia *feina negativa*, com qualsevolga esquerrà. Volèm dir que enlloc d'encolar, desencolava.

Varen treure als cantaires, a cops, a crits, a empenyes. Y, naturalment, com que en aquella casa propicia a la reversió dels tramvies, el cantar *Els Segadors* es un crim, els xicots que'ls cantaren foren entregats a la policia.

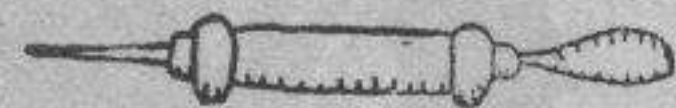
Abans el ¡delateu! era contra'ls revolucionaris de la setmana de juliol. Avui ja's delata contra'ls catalanistes.

Tot es comensar.

Qualsevolga dia *La Veu* denunciarà a les autoritats un complot separatista al Foment del T. N. o a l'Econòmica d'Amics del País, si qualsevolga d'aquestes societats s'atreveix a demanar un concert econòmic. Aixó passarà'l dia que d'aquestes societats se'ls tregui a cops d'escombra per *pasteleros* o que an en Duràn y Ventosa l'hagin fet governador civil de Cuenca y a l'Encola-cristos inspector de policia de tercera o quarta. Lo qual serà més aviat de lo que potser ens pensèm.

¡Val a dir que ja es atreviment anar a cantar *Els Segadors* a la Lliga!

Allí solament pot cantarshi'l «jo te l'encenderé», y encare ab veu de tiple.

El període constructiu

EN Roig y Roqué y l'Encola-cristos han declarat una guerra a mort contra el senyor Cabré y el seu secretari particular — un jovenet al qual la política donarà molts disgustos y conegut a la «Lliga» degut a un excés físich amb el gràfich nom de *Cyrano*.

Com que son els dos valents de *La Veu* en Roig y l'altre, exerceixen una autoritat sens limits en l'anim dels d'En Prat y Sarrà y, ab la seva conformitat, en tota reunió en que s'hi trovin dos «lligueros» tenen de bescantar de la mauera piadosa que ho saben ferho a n'els dos puntals del regionalisme avensat. (?)

Y en Cabré que ho sab tot perquè En Muntañola es un xerraire impenitent, exclamava l'altre dia en plè «Berlín-Bar»:

«Ja ha passat el «vals de los besos» y aviat comensarem el «pas-doble de las bofetadas».

Be s'està posant l'«Escola de la Lliga».

Avís

ELS números successius de EL GALL apareixeràn el dissapte y no'l dijous, com fins ara.

Aquet cambi obeeix a necessitats de confecció, que feien, molt a pesar nostre, sortir retrassats alguns números.

EL GALL

SETMANARI NACIONALISTA

Cantarà cada dissapte

Número solt : **10 cèntims**

SUSCRIPCIÓ . Espanya y possessions espanyolas, **1'50 Ptes.** trimestre

Estranger, **2'50 Ptes.**

■ ■ ■

Editarà, en follets de propaganda, els treballs més
:: sobressortints dels primers escriptors catalans ::

OBRES COMPLETES

DE

JOAN MARAGALL

GUSTAU GILI, Editor :: Carrer Universitat, 45, interior

EL MITING DEL DIUMENGE PASSAT

Els de la *hidra* haventseles ab el coix del ministeri.